

Beňuš na Beňuši

Pri príležitosti Dňa obce Beňuš zavítal do našej obce vodný slalomár Matej Beňuš. Strieborný olympijský medailista z Ria 2016 a reprezentant Slovenskej republiky vo vodnom slalome prišiel s manželkou Ivankou a synmi Simonom a Tobiášom. S rodinou sme strávili takmer celý deň. Rozhovor začal nezáväzne počas natáčania testu auta a pokračoval aj oficiálne na pódiu. Za výborné športové výsledky a šírenie dobrého mena mu starostka obce Katarína Srnková udelila Ďakovný list a darovala upomienkové predmety.

to nevedomujeme. Keď som videl Brazíliu mimo olympijskej dediny, tú strašnú chudobu alebo aj iné krajiny, tak si uvedomí človek tú odvrátenú stranu mince a je to smutné.

Prejdime k veselším témam, máš 29 rokov a dvoch malých synov, teda ženil si sa pomerne skoro. Ako dokážeš spojiť rodinu a časovo náročnú športovú prípravu? Počas prípravy na olympiádu to bolo ťažké, mladší Tobiáš mal deväť mesiacov a ja som bol s ním menej ako polovicu jeho života. Preto tento rok sme absolvovali takmer trojmesačné sústredenie v Austrálii spolu s manželkou aj deťmi. Je to pre mňa psychicky lepšie, hoci fyzicky si oddýchnem menej.

Zaspomínajme ešte na olympiádu v Riu, ako tam bolo ?

Ja som strávil v Riu veľa času ešte pred olympiádou, bol som tam šesťkrát, takmer tri mesiace na sústredení. Samotná olympiáda bol super zážitok, ktorý by som odporúčal zažiť každému športovcovi.

Myšlienka pozvať ťa skrsla vtedy, keď si vyhral striebro a našej pani starostke začali chodiť gratulácie, že Beňuš získal striebro. Takže dodatočne ďakujeme.

Tak to by ste mali poďakovať skôr môjmu otcovi, lebo striebro som vyhral ale priezvisko som dostal.

Chceli by sme ti poďakovať, že si prijal pozvanie a odtiaľ si aspoň v našich myšliach Čestným občanom. Prajeme ti veľa úspechov všade, kde budeš reprezentovať našu vlasť ale samozrejme s menom Beňuš budeme hrdí, že aj našu obec.

Matej Beňuš - reprezentant SR vo vodnom slalome

Jediný slovenský zástupca v C1 na olympijských hrách v Rio de Janeiro 2016 získal striebornú medailu.

PROFIL

Narodený: 2. 11. 1987 v Bratislave
 Disciplína: C1 – kanoje jednotlivcov
 Šport: slalom na divokej vode
 Klub: ŠKP Bratislava
 Vzdelanie: Športové gymnázium
 Matejov cieľ: Podať čo najlepší výkon

So športom začínal asi v 11. rokoch na rýchlostnej kanoistike, časom sa preorientoval na slalom. Prvé tri roky medzi žiakmi jazdil dve kategórie: kanoje aj kajak. Z klubu Slávia UK prestúpil kvôli lepším podmienkam do Športového klubu polície, je v Stredisku štátnej športovej reprezentácie Ministerstva vnútra SR. V reprezentácii je od roku 2002, kedy sa dostal do juniorskej reprezentácie. V súčasnosti je seniorským reprezentantom a reprezentuje Slovensko na všetkých vrcholových podujatiach v kategórii C1.

ÚSPECHY:

- Striebro na OH v Rio de Janeiro
- Bronz z majstrovstiev sveta 2011 (Bratislava)
- 6-násobný majster sveta v súťaži hliadok
- 7-násobný majster Európy v súťaži hliadok
- Striebro a bronz z majstrovstiev Európy 2010 (Bratislava) a 2013 (Krakov), 2015 (Markkleeberg)
- 9. miesto v prestížnej ankete Športovec roka 2015
- 2-krát celkový víťaz Svetového pohára 2010 a 2015
- 2-násobný víťaz Slovenského pohára 2010 a 2012

Základná otázka na teba Matej, vedel si, že máš svoju obec?

Áno, vedel som o Beňuši už dlhšie, sám som tadeo cestoval a mám veľa kamarátov, ktorí mi často posielali fotky, keď cez dedinu prechádzali. Nikdy predtým som sa tu nezastavil, tak teraz som mal to šťastie, že som videl celú obec.

Čo vravíš na náš Hron, splavil by si ho tu niekedy?

Niekedy, keď bude trochu väčší stav vody, lebo teraz je naozaj plytko a iba by som si zničil svoju loď.

Hovoríš o lodi, aká je tá loď? Môže si ju každý urobiť podľa ľubovôle, alebo musia mať všetci rovnakú?

Špičkoví pretekári majú vždy svoj typ lode, ktorý im vyhovuje, musí

mať iba predpísanú dĺžku, šírku a váhu inak môže byť hocijaká. Loď váži deväť kilo.

Prekvapilo ma, že v lodi nesedíš ale kľačíš a sedíš si na päťkách, kolko je to časovo pri tréningu alebo pretekoch?

Keď treba, tak vydržím aj hodinu a pol, niekedy je to pätnásť minút. Závisí to od toho, čo som robil deň predtým.

Ako sa ti páči na Beňuši ?

Je tu veľmi pekne, krásna príroda a čistý vzduch. Boli sme hore na lúke trochu offroadovať s autom a videl som celú dedinu ako na dlani. Počas prípravy na olympiádu som veľa času strávil zahraničí a vtedy som si uvedomil, akú krásnu krajinu máme a ako dobre sa nám žije. Zväčša si

Beňušan 3

Štvrtročník pre občanov Beňuša

ROČNÍK II

SEPTEMBER 2017

DNI OBCE V BEŇUŠI

„Do tretice všetko dobré!“ Táto myšlienka sa doslova a do písmena naplnila na dňoch obce v Beňuši, ktoré sa konali 7. a 8. júla 2017. Obec Beňuš usporiadala dni po tretíkrát s naozaj bohatým programom.

Dňa 7. 7. 2017 sa uskutočnilo divadelné predstavenie komédie „Obec roka“ v podaní divadla f – AC-TOR z Liptovského Petra.

Dňa 8.7.2017 o 9.00 hod. si prišli na svoje športoví fanúšikovia, ktorí mohli sledovať futbalový turnaj družstiev: Filipova, Gašparova a Beňuša. Víťazné skončilo družstvo Filipova.

O 14.00 hod. začal hlavný program osláv, ktorý otvorila a moderovala Timea Libičová.

Žiaci Materskej a Základnej školy v Beňuši boli neodmysliteľnou súčasťou tohto bohatého programu. Spievali, hrali a tancovali s veľkou

chutou a nadšením. Potešili divákov, urobili radosť rodičom a starým rodičom. Ich vystúpenie bolo odmenou pre pani učiteľky, ktoré sa im po celý rok venovali.

Neopakovateľným zážitkom zostane návšteva držiteľa striebornej olympijskej medaily z Ria de Janiero a reprezentanta SR vo vodnom slalome - Mateja Beňuša.

I keď rozlúčky nebvávajú ľahké, táto mala slávnostný ráz. Obecný úrad, pracovníčky MŠ v Beňuši a rodičia detičiek sa rozlúčili s pani riaditeľkou Jankou Skoršepovou, ktorá odišla do dôchodku. Poďakovali jej za bohatú dlhoročnú prácu, za lásku a trpezlivosť, ktorú venovala deťom a zaželali jej krásne dni naplnené zdravím, šťastím a radosťou.

V programe sa ďalej predstavili Beňušianka, chlapi z Gašparova, spevácka skupina z Filipova, L. Machnič

z Beňuša, súbor Dubina z Rožňavy, ľudová hudba Košarinka z Michalovej, Tulibanda z Polomky a nakoniec zábava v štýle disco pod vedením pána Auxta. Vystúpenie spestrilo ocenenie „najlepších kuchárov“ a tombola. A prišiel aj kúzelník, ten rozžiariť očka tým najmenším.

Dobrá nálada, príjemné stretnutia ľudí, ktorí sa dávno nevideli, veľa mladých, veľa bývalých žiakov našej školy, chutný guláš a iné dobroty podčiarkli celú atmosféru podujatia. Na záver poďakovanie – OcÚ v Beňuši, pani starostke Katarine Srnkovej, Mgr. Jaroslave Niklovej, vedeniu ZŠ v Beňuši, všetkým spoluorganizátorom, účinkujúcim, zvukárom a hlavne všetkým ľuďom dobrej vôle, ktorí sa pričínili o toto krásne podujatie.

Viera Košíková

Vážení občania, milí čitatelia,

už tradične prichádzame k vám so správou o práci obce, resp. pracovníkov obecného úradu. Z vlastných zdrojov rekonštruujeme kamerový systém v obci. Zatiaľ sú doplnené kamery v časti Beňuš. Dokončené sú práce na garážach v Beňuši. Urobila sa ďalšia časť chodníkov a prístupová cesta pred dolnou bránou v cintoríne. Vybudoval sa odvodňovací rigol na Pôbišove pri dome pána Bútoru.

Vo Filipove pokračujú práce v hasični. V Gašparove sa vyspravila štrkovou vrstvou a odvodnila cesta medzi Škôlkom a Gažurovou.

V práci budeme pokračovať na základe schváleného rozpočtu. Pripravuje sa rekonštrukcia cesty na Pôbišove, na ktorú prispeli aj Lesy SR, š.p. Banská Bystrica, vo výške 10.000,-. Momentálne rekonštruujeme dve kancelárie na obecnom úrade a rigol na Pohančiskách. Opravujú a sfunkčňujú sa hydranty v správe obce. Pracovníci cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zveľaďujú verejné priestory obce. Mrzí ma však jedna vec, naši pracovníci robia poriadok, ale ten vydrží iba jednu noc, pretože na tom istom mieste sa znovu nahromadia konáre a tráva. Bývame na dedine, kde si každý môže tie konáre porezať a spáliť. Je tu však ešte jedna možnosť. Obec má zakúpený benzínový štiepkovač, ktorý je možné po dohode s pracovníkmi obce zapožičať.

Veľké ĎAKUJEM patrí všetkým, ktorí sa podieľali na akcii Deň obce Beňuš 2017.

Katarína Srnková, starostka

Tak ako vlani, aj tento rok sa v obci Polomka konal festival tradícií, jedla a tanca "Horehron, Horehron ..." Tento rok sa na tomto milom podujatí zúčastnila aj naša obec. Po dlhom uvažovaní sme sa rozhodli zapojiť do festivalu okrem hudobnej vložky aj varením tradičných halušiek. Ráno 26.8. 2017 v sobotu, sme plní nadšenia nasadli do áut a neprešli ani dve hodiny a už sme predávali prvý tanier halušiek. Išli na dračku. Atmosféra bola perfektná a zúčastnení mohli ochutnať aj jedlá z iných obcí. V hudobnom smere nás odprezentovali folklórne súbory Beňušanka a Chlapi z Gašparova s programom "Dožinky". Sme veľmi radi, že sme sa tohto podujatia zúčastnili, tešíme sa a zároveň Vás pozývame na budúci rok. Ďakujeme všetkým protagonistom, kuchárkam aj účinkujúcim z obce.

Október mesiac úcty k starším

Pani jeseň už drží v rukách farebný štetec a na prírode zanecháva stopy svojej vlády. Tam zlatistú či purpurovú, teplú hnedú či odtiene zelenej. Jeseň. Symbolizuje život človeka. Jeho spojenie s prírodou a jej zákonitostami.

Tak ako sa v prírode na jar rodí nový život, v lete prekvitá a v jeseni začína vädnúť, tak aj človek sa raz narodí, kvitne v ume i v produktívnej práci a po plodnom živote prichádza jeho jeseň. Mesiac október dostal prívlastok mesiac úcty k starším – je to čas, keď by mal každý prejavovať väčšiu úctu tým skôr narodeným. Preto sa vám chceme opäť prihovoriť, poďakovať za vaše starosti, za vašu lásku, ktorou nás dennodenne obklopujete a na vašich tvárach vám chceme vyčariť úsmev a vyjadriť vďaka aj úctu k vašim šedinám.

Deň za dňom pomaly sa nám mína,
mladosť nám odišla do diali,
človek si častokrát zaspomína,
až ho z toho srdiečko zabolí.

Dvanásťkrát do roka radosť máme,
poštárka pri bráne zazvoní,
a my ju s radosťou privítame,
keď nás zas finančne podporí.

Pohárik vínečka radi máme,
hlavne keď nás to nič nestojí,
potom si veselo zaspievame,
len nech nás hlavička nebolí.

Keď prídu niekedy smutné chvíle,
pieseň nám náladu naprávi,
tešme sa spoločne na ďalšie chvíle,
len nech nás zdravičko nezradí.

Dovidenia, dovidenia,
tešíme sa s vami veľice,
dovidenia, dovidenia,
zídeme sa zas nabudúce.

Pozvánka

Kultúrna komisia pri OČÚ Beňuš pozýva pri príležitosti úcty k starším, našich spoluobčanov nad 70 rokov na malé posedenie pri čaji a koláčiku, dňa 22.10.2017 o 13,30 hod do zasadačky obecného úradu v Beňuši. Tešíme sa na stretnutie s vami.

O kine „Rožkovec“

V druhej polovici 20. storočia bolo v mnohých obciach a mestách kino veľmi významným kultúrnym stánkom. Tak to bolo aj v Beňuši. Niekedy okolo roku 1950 bolo zriadené kino „Rožkovec“. Názov bol zvolený podľa kopca nad dolinou Zámrzlá.

Priestory na kino sa našli v niekdajšej „hostovskej“ izbe v bývalom hostinci u Gõnderov. Dnes sa tu nachádza obchod CBA. Kino disponovalo 152 miestami na sedenie v 19 radoch po 8 miest. Pre pohodlie divákov a dobrý výhľad bola vybudovaná konštrukcia, ktorá umožňovala sklon hľadiska. Filmy sa premietali pomocou premietačky na 16mm film. Keďže premietačka bola len jedna, tak počas prekladania kotúčov filmu musela byť krátka prestávka. Pri bežnej minúťži film/cca 90 min/ bol film na dvoch kotúčoch, ale boli aj filmy dlhometrážne na troch až štyroch kotúčoch, vtedy bolo prestávok viac. Bežné vstupné bolo 1, 2 a 3 Kčs, pri tzv. kasových trháčkoch a dlhometrážnych filmoch sa pripočítavali príplatok 1 ale-

bo 2 Kčs. Na detské predstavenia bolo jednotné vstupné 1 Kčs. Premietacie dni boli sobota, nedeľa a streda. Detské predstavenia v nedeľu najprv o 10,00 hod. neskoršie o 14,00 hod. Nakoniec sa detské predstavenia premietali v piatok o 14,00 hod. Večerné predstavenia začínali o 19:30 v letnom období a v zimnom období o 19:00.

Čo sa premietalo? V začiatkoch to boli hlavne staršie české filmy. Neskoršie vojnové filmy z produkcie ZSSR a slovenské filmy s tematikou SNP, ako napríklad Vlčie diery, Kapitán Dabač, Prerušená pieseň a podobne. Potom nastala éra „jánošíkovská“, najprv to bol Jánošík s Paľom Bielikom v hlavnej úlohe a potom Jánošík v réžii Paľa Bielika. Na tieto filmy sa predávali pre veľký záujem aj vstupenky na státie. Potom nastala éra amerických historických veľkofilmov. Napríklad Kleopatra, Romulus a Rémus, Džingischán, no a samozrejme Winetoucky. Nesmieme zabudnúť na Angeliku, ktorá mala nesmierny divácky úspech. Tak isto veľkú pozornosť vzbudili slovenské filmy

Pacho hybský zbojník a Tisícročná včela.

V letnom období boli divákovi poskytnuté aj lahôdky vo forme širokohlavých filmov, ktoré sa premietali v pojazdnom kine. Toto bývalo umiestnené na školskom dvore.

Personál kina tvorili: vedúci – p. Rudolf Šušola a premietači – p. Ján Ambroz (mlynár), p. Andrej Kmeť a nakoniec p. Ján Baliak (Jágrík) pokladník – p. Božena Kršáková, ktorú často zastupovali synovia Jozef, Štefan, Ján a samozrejme aj manžel Ján uvádzač – p. Vladimír Bubelíny

Kino sa najväčšej popularity tešilo do konca sedemdesiatych rokov. Neskoršie záujem začal klesať hlavne preto, že kvalitnejšie filmy neboli na 16 mm formát kopírované. Činnosť bola ukončená niekedy na konci osemdesiatych rokov.

Dnes my pamätníci kina už len s nostalgiou spomíname na krásne zážitky, ktoré nám kino Rožkovec poskytlo.

JAKR

Hasičská súťaž v Gašparove

Dňa 26.8. sa na ihrisku TJ Slovan Beňuš uskutočnil 16.-ty ročník súťaže o pohár DHZ Gašparovo, ktorý sa konal pod záštitou starostky obce p. Kataríny Srnkovej.

Súťaže sa zúčastnilo celkovo 16 tímov, z toho 6 ženských. Súťaž sa konala za ideálneho počasia, čo samozrejme prispelo k jej dobrému priebehu.

Výsledky: Muži: 1. DHZ Bystrá

2. DHZ Hronec

3. DHZ Polomka

4. DHZ Gašparovo

Ako najrýchlejší prúdár bol vyhodnotený Jozef Nikel z DHZ Bystrá.

Ženy: 1. DHZ Gašparovo

2. DHZ Nemecká

3. DHZ Polomka

Ako najrýchlejšia prúdárka bola vyhodnotená Bronislava Bačkovská z DHZ Gašparovo.

Tieto výsledky sa zaratúvajú aj do celkového hodnotenia Horehronskej hasičskej ligy.

K úspešnému priebehu súťaže prispel svojim erudovaným komentárom aj moderátor František Teplic-

ký zo Spišského Bystrého. O fotodokumentáciu sa postaral Jakub Gaľa. Na financovaní tejto súťaže sa podieľali sponzori: Obec Beňuš, Marzanit, svethasicov.sk, FeuerShop.eu, Geo Feris – František Baliak, COOP Jednota Brezno, Autotechna Baránek, O2 Brezno a Budiš.

Veľmi veľká vďaka patrí organizátorom súťaže pod vedením p. Juraja Škólku ako aj ostatným členom výboru DHZ Gašparovo, hlavne p. Romanovi Poliakovi, Erikovi Škólkovi, p. Martine Škólkovej ako aj ostatným nemenovaným. K súťaži neodmysliteľne patrí aj občerstvenie, o ktoré sa postarali panie Martina Škólková, Adriana Bublíniová, Zuzana Ľuptáková, Alena Bačkovská a gašperskí chlapi, a to menovite Pavol Citterberg, Ján Citterberg, Ervín Pauliak, Jaroslav Farárik a Ján Kršák. Je veľká škoda, že súťažiacich neprišlo povzbudiť početnejšie publikum. Tešíme sa na 17.-ty ročník s dúfajme početnejšou diváčkou kulisou.

JAKR

TJ Slovan Beňuš

Druhý polrok a prípravu na futbalovú sezónu 2017/18 odštartovali muži tréningom 14.júla. Káder sa trochu obmenil a doplnili ho noví, ale i staronoví hráči. V prípravnom období odohrali zápasy a zúčastnili sa dvoch turnajov. Na turnaji v Dolnej Lehote sme obsadili 3. miesto za Dúbravicou a Dolnou Lehotou, štvrtá skončila Mníchova Lehota. Na turnaji v Pohronskej Polhore sme obsadili prvé miesto pred Polhorou a Polomkou. Ďalšie výsledky v príprave: Beňuš - Valaská 1 : 2, Brezno - Beňuš 5 : 2, Beňuš - Braváčovo dorast 1 : 1. Už výsledky v príprave naznačili, že máme na čom pracovať, aby náš herný prejav bol lepší, ak v súťaži chceme konkurovať tým najlepším a pobiť sa o popredné umiestnenie. Súťaž sme začali dvomi výhrami a dvomi prehrami.

V letnom období odohrali aj naši starí páni dva turnaje. Jeden sme organizovali my 24. júna na ihrisku vo Filipove. Za účasti tímov Tisovca

, Pliešoviec, Brezna a samozrejme nás, sme videli kvalitné zápasy. Po výhrach nad Breznom a Pliešovcami a remízou s Tisovcom sme turnaj vyhrali. Druhý skončil Tisovec s rovnakým počtom bodov no horším celkovým skóre. Tretí skončili Pliešovce a štvrté Brezno. Za najlepšieho brankára bol vyhodnotený Ján Martinec a najlepšieho strelca Michal Libič z Beňuša. Najlepším hráčom sa stal hráč Pliešoviec. Za ideálneho počasia si hráči pochutili na guláši, ktorý nám navaril Jaroslav Pocklan a ktorému veľmi pekne ďakujeme. Druhý turnaj sme odohrali v Tisovci, kde sme obsadili v nekompletnej zostave štvrté miesto za Tisovcom, Lučencom a Jičinom.

S prípravou na novú sezónu začali aj juniorky a žiačky tréningami na ihrisku vo Filipove a Brezne.

V ďalšom čísle si vyhodnotíme jesennú časť futbalového ročníka 2017/18.

Milan Šajgalk

Volám sa Bronka Bačkovská

a v júni som skončila povinnú školskú dochádzku na Základnej škole Beňuš. Písal sa rok 2011, keď som sa spolu so svojou sestrou Miškou prihlásila do futbalového družstva žiačok, ktoré sa v tom čase začalo formovať na ZŠ. Bol to prelomový krok v mojom živote. Skončil sa svet rozprávok a bábič a mojou novou láskou sa stala lopta. Ako postupne rástla moja zručnosť v ovládaní tohto „čuda“, pribúdalo aj množstvo zodratých tenisiek a kopačiek, stovky prepotených tričiek a dresov. Tisícok hodín na tréningoch a zápasoch,

stovky hodín strávených v autách a autobusoch cestou na zápasy. Patrili k tomu aj sličky beznádeje, keď sa mi nie všetko darilo podľa mojich predstáv a hlavne predstáv trénera. Myšlienky ako: „Stojí to za to?“, sa rozplývali každou odohranou minútou, každým streleným gólom. A či mi to naozaj stálo za to, posúďte sami. Prvý neopísateľný zážitok sa spája s rokom 2012, keď som sa spolu s Timkou Libičovou zúčastnila na chlapčenskom futbalovom turnaji v Semilách v ČR. V spoločnosti družstiev ako Sparta Praha, FK Jablonec či Spartak Hradec Kralové, bolo vyhlásenie za najlepšie hráčky turnaja „rajskou hudbou“. Postupne pribúdali ďalšie ocenenia. Som 4-násobnou víťazkou okresného kola „Jednota Cup“ a dvakrát som bola strieborná. Na krajských kolách v malom futbale žiačok som sa zúčastnila trikrát. Zaujímavá bola aj moja cesta v „Coca - cola cupe“, kde som sa dvakrát zúčastnila druhého kola a raz sa nám podaril naozaj husársky kúsok, keď sme postúpili do tretieho kola v Spišskej Novej Vsi. Predtým sme postupne vyradili majsterky Slovenska Hriňovú a Selce a 5 minút nás delilo od postupu na majstrovstvá Slovenska. Zaujímavé bolo aj účinkovanie Slovana Beňuš v 2. slovenskej lige žiačok. Ved' za súperkami sme cestovali do Ružomberka, Prievidze, Dolného Kubína. V súčasnosti je moja futbalová kariéra spojená so ŽP Podbrezová, kde striedavo hrávam za juniorky a som kapitánkou žiačok ŽP Podbrezová.

Oprava

Touto cestou sa chcem ospravedlniť za chybu v článku Čistili sme meandre Hrona z minulého čísla, kde som nedopatrením zabudol uviesť meno účastníčky brigády p. Martiny Škólkovej. Týmto sa p. Škólkovej ako aj čitateľom ospravedlňujem.

JAKR

Štvrťročník Beňušan vydáva Obec Beňuš, Beňuš č. 355, 976 64 Beňuš, IČO: 00 313 289, tel. č. 048/6198123, e-mail: obecbenus@gmail.com, obec@benus.sk. Redakčná rada: Mgr. Katarína Chválová, Karol Ličko, Ján Kršák st., Zuzana Podhorská, Michaela Kňazíková. Redakcia si vyhradzuje právo na výber príspevkov a fotografií, právo krátiť a upravovať príspevky. Uzávierka vždy k 15. dňu končiaceho štvrťroka. Nepredajné. Náklad: 400 kusov. Grafická úprava a tlač: HLP Grafik, Brezno. Evidenčné číslo: EV 5383/16. ISSN 24538604.

FILIPSKÁ HASIČŇA

V priebehu mesiacov júl a august pokračovali dokončovacie práce v interiéri hasične a pribudlo pódium. Rezivo bolo objednané z píly, guľatina nachystaná priamo z lesa. Všetky predprípravné úpravy dreva vykonávali brigádnic pri hasični- odkôrnenie, nátery. Pozvali sme partiu tesárov a za ich pomoci sme za jeden deň pódium postavili. Asi o tretej hodine popoludní muzikanti spolu s prvými tanečníkmi odskúšali nové dosky pódia. Postupne sme dorábali čelnú stenu od potoka, striešky, odkvap, zdobenie okienic. Atypické rezivo nám bola ochotná narezať len jedna píla v Brezne. Vzhľad steny pripomína starú drevenicu, aké sa tu volakedy stavali. Ako vždy keď je robota na celý deň, varil sa guláš, kde nechýbala perfektná muzika.

Ďakujeme všetkým miestnym ale aj „cezpoľným“ kamarátom a kamarátkam za pomoc pri budovaní ako hasične, tak aj pódia. Možno si mnohí položia otázku: „Načo je u Filipov pódium?“ Futbalisti sa vzorne starajú o miestne ihrisko a tento priestor vďaka nim využívajú rôzne spolky, organizácie a jednotlivci nielen na športové aktivity. Tak i my sa snažíme budovať „našu“ hasičňu tak, aby slúžila na rôzne kultúrno-spoločenské účely pre širokú verejnosť a časom prispela k rozvoju turizmu v našom regióne

JS a ZP

Občianske združenie DobroDružstvo

Ahojte!

Aj keď združenie v lete oddychovalo, predsali sa našo zopár aktivít, ktoré upevnili vzťahy v kolektíve. Maminky s deťmi z materského centra si spolu vyšli na výlety na salaš v Zbojskej a tiež

sa ochladili v bazéne v Krpáčove. A bolo nám spolu skvelo.

Začal sa nový školský rok a my opäť pričádzame so svojimi pravidelnými aktivitami. Oproti minulému roku sa rozvrh trochu zmenil:

	Čas	Krúžok	Vstupné	Lektor
UT	17:30	Joga	2,- €	Mirka Sekerková
UT	20:00	Diskusia k filmom	ľubovoľné	Maťo Žilka
ST	17:00	Materské centrum	ľubovoľné	Katka Vigodová
ŠT	17:00	Tvorivé dielne	4,- €	Evka Šajgalíková

Fanúšikov futbalu pozývame na spoločné fandenie Slovenska proti Škótsku vo štvrtok 5.10. o 20:45 na kvalifikáciu na Majstrovská sveta vo futbale 2018. Futbalový zážitok si s nami môžete vychutnať na plátne v ozetku.

Mnohí ste si všimli zmenené meno u našej precvičovateľky jogy. Mirka má za sebou významnú životnú udalosť. Svoje áno si s Jožkom povedali 12.8. v evanjelickom kostole v Krupine. My im srdečne gratulujeme a prajeme, aby vždy kráčali bok po boku vedno šťastne spolu a ich láska neustále previtala. A keďže ich čaká dlhá svadobná cesta, joga v mesiaci október nebude. Nech si v Španielsku užívajú mnoho krásnych chvíľ!

Ďakujeme občanom, ktorí nám venovali svoje 2 % dane. Vďaka vám sme mohli znížiť vstupné na tvorivé dielne z 5 na 4

€. Predbežný program na štvrtkové tvorivé dielne:

28.9. - maľovanie so šablónou na vlastné tričko / inú textíliu
5.10. - ježko zo šišiek
12.10 - šumivky do kúpeľa
19.10 - ikebany na dušičky
26.10 - servítková technika na sklo.
Verím, že vás program zaujal. Ak máte náhodou obavy z toho, či vám tvorenie pôjde, inšpirujte sa výrokom Pippi dlhej pančuchy: „To som ešte nikdy nerobila, to mi určite pôjde.“ :-)

Prajem vám krásne pokojné jesenné dni.

Katka Vigodová
www.ozdobrodruzstvo.estranky.
skozdobrodruzstvo@gmail.comtel:
0907210757
facebook

Okienko do Obecného zastupiteľstva

Po letnej prestávke opäť poslanci zasadli na poslanske stoličky v miestnej zasadačke, a opäť sa vám, milí čitatelia, pokúsím priblížiť v krátkosti výstupy zasadnutia obecného zastupiteľstva (ďalej len OZ).

Nakoľko obec prevádzkuje pohrebisko (cintorín), OZ v zmysle príslušných nariadení prijalo Prevádzkový poriadok pohrebiska, ktorý musia dodržiavať všetci nájomníci hrobov ako i návštevníci. Poriadok je zverejnený na obecnej stránke a doporučujem vám ho prečítať. Najviac sa občanov týkajú napr. otváracie hodiny, nemožnosť vstupu psov na cintorín, spoplatnený vstup vozidla a úprava poplatkov alebo nutnosť súhlasu obce s akoukoľvek úpravou hrobového miesta.

OZ ďalej schválilo úpravy rozpočtu obce, ZŠ Beňuš a Úseku služieb. Ďalej sme schválili odpredaj obecných pozemkov (futbalové ihrisko pri ZŠ Beňuš pri Hrone), ktoré už ZŠ nemôže využívať z bezpečnostných dôvodov a tak-

tiež sa definitívne schválil nájom časti pozemkov pri futbalovom ihrisku vo Filipove.

Na OZ bola i predložená ponuka firmy KOOR na vykurovanie ZŠ, ktorú sme zobrali na vedomie. Nakoľko je nutná oprava kotolne ZŠ, musíme aktívne hľadať partnera na predloženie projektu pre vykurovanie ZŠ a jeho realizáciu, preto ak máte kontakty na spoločnosti zaoberajúce sa inštaláciou vykurovacích telies, môžete kontakt posunúť pani riaditeľke ZŠ alebo pani starostke.

OZ taktiež schválilo finančnú spoluprácu obce na realizáciu kanalizácie pre obec Beňuš, čím sme splnili podmienku na podanie žiadosti o čerpanie dotácií na stavbu kanalizácie. O výsledku vás budeme včas informovať.

OZ ďalej prerokovalo sťažnosti občanov a a tiež schválilo žiadosť farského úradu o finančnú výpomoc.

S prianím krásnych jesenných dní
Tomáš Srnka.

Materská škola od júna do septembra

Začiatok júna v našej materskej škole bol významný oslavou Medzinárodného dňa detí. Dopoludnie plné hier a súťaží sme trávili v školskej záhrade. Prišlo nám aj pekné slnečné počasie. Deti súťažili v rôznych športových disciplínach ako je chôdza a beh cez prekážky, hádzanie loptičkou na cieľ, plázenie tunelom a pod. Za každú disciplínu boli odmenené. Vládla zábavná atmosféra plná smiechu a radosti.

V rámci divadelného predstavenia „Janko Hraško“ sme pozvali aj deti zo susednej MŠ Braváčovo a aj deti prvého ročníka ZŠ. Po predstavení sa spoločne zahrali na školskom dvore.

Koncom mesiaca jún sa v materskej škole konala besiedka s rodičmi, pri ktorej sme sa rozlúčili s našimi siedmimi „predškolkami“. V kultúrnom programe sa prezentovali básničkami a pesničkami, ktoré si vopred pripravili.

Posledný deň školského roka 2016/2017 patril stretnutiu rodičov a ich ratolestí pri spoločnom varení gulášu. Atmosféra bola zábavná plná hier, hudby a radosti. Predpoludním k nám zavítali členovia DHZ Gašparovo pod vedením p. Škólkou, ktorí nám pripravili ukážky hasičskej techniky formou peny, deti mali z toho neuveriteľnú radosť o čom svedčia i fotografie. Touto spo-

ločnou akciou sme ukončili školský rok 2016/2017.

Prevádzka MŠ bola otvorená aj v mesiaci júl, prvé dva týždne v pomerne plnom počte detí.

Bohatým kultúrnym programom sme sa prezentovali aj na podujatí „Dni obce Beňuš“ Deti vystupovali v pestrofarebných ľudových krojoch, v pásme ľudových piesní Horehronia, v doprovode pána J. Dolinského na akordeóne, scénkou „Kubko a Maťko“. Záver nášho programu sme venovali slovám vďaky pani riaditeľke Skoršepovej za jej 20-ročnú prácu riaditeľky MŠ Beňuš pri príležitosti odchodu na zaslúžený dôchodok.

V priebehu polovice júla a augusta bola prevádzka MŠ prerušená z dôvodu čerpania dovoleniek zamestnancov a taktiež prípravných prác na nový školský rok. V auguste prebiehali práce ako maľovanie priestorov chodby a wc, oplotenie, držiakov na kvetináče, ako aj upratovanie v interiéri MŠ- dezinfekcia hračiek, tepovanie kobercov, lehátok a celkové upratovanie.

Na zvelaďovaní areálu MŠ sa zúčastnili pracovníčky OÚ, ktoré vytvorili skalku s okrasnými kríkmi pred budovou MŠ, rodičia, ktorí dokončili oplotenie okolo skalky. Spoluprácu s rodičmi hodnotím veľmi kladne a zároveň im ďakujeme za

ochotu pomôcť akýmkoľvek spôsobom.

Koniec letných prázdnin sa priblížil a po šiestich týždňoch plných pohody, slnka a nových zážitkov sa opäť stretávame v MŠ. Tí, ktorí už chodili do MŠ sa vracajú ku svojim kamarátom, hračkám, ale pribudli nám aj noví kamaráti. Taktiež sa nám zmenilo aj personálne obsadenie. Na miesto učiteľky MŠ bola od 1.9. 2017 prijatá slečna Veronika Ďuricová, kto-

rej prajem veľa chute a elánu do práce s malými ratolesťami. Dvere MŠ sa otvorili dňa 4. 9. 2017 s počtom detí 25.

Všetci sme zvedaví, čo nám nový školský rok 2017/2018 prinesie, Vám i Vaším deťom, ale i nám zamestnancom. Budeme sa snažiť urobiť všetko preto, aby ste boli s našou materskou školou spokojní.

Rozložná Ivana

Školský rok 2017/2018

Po extrémne horúcich prázdninách a dovolenkách sme sa 4. septembra 2017 stretli na pôde našej školy, aby sme slávnostne otvorili školský rok 2017/2018. Verím, že všetci mali možnosť užiť si radostné chvíle v kruhu najbližších, že oddychli od školských povinností a načerpali nové sily, najmä fyzickú a psychickú pohodu pre úspešné zvládnutie nového školského roka. Počnúc dnešným dňom totiž ten pomalý a pokojný rytmus prázdnin a dovoleniek končí a vystrieda ho dlhodobejšie pracovné tempo ako učiteľov, tak aj žiakov. Prostredníctvom krátkeho videofilmu, ktorý natočili starší žiaci spolu s pani učiteľkou Petrou Národovou, sme si zaspomínali na koniec minulého školského roka. V tomto čase na škole prebiehal projekt Educate Slovakia a našu školu v rámci týždennej stáže navštívili študenti z Indie, Honk Kongu a Alžírsku. Poslaním projektu EDUCATE Slovakia organizácie AIESEC bolo vytvorenie medzinárodného vzdelávacieho prostredia a novej interaktívnej formy vzdelávania, ktorá zvýšila záujem žiakov o globálne problémy a ich povedomie o iných svetových kultúrach. Úlohou projektu bolo tiež vnášať nové nápady do vyučovacieho procesu, umožniť žiakom získavať poznatky zážitkovou formou a predovšetkým rozvíjať komunikáciu v anglickom jazyku. Tento videofilm je umiestnený na stránke školy v ľavom menu pod názvom Dance video školy a budeme radi, ak si ho pozriete.

V školskom roku 2017/2018 našu školu navštevuje 154 žiakov. Navštevujú ju žiaci byvajúci nielen v Beňuši a jeho častiach Gašparovo a Filipovo, ale aj žiaci blízkeho Bra-

váčova, susedného Bacúcha, pribudli aj niekoľkí žiaci z neďalekej Polomky, Závadky nad Hronom a Brezna. Svoju školskú púť odštartovali aj 15 prváčikov, ktorí sa v tento deň prvýkrát posadili do našich školských lavíc. Prajeme im veľa úspechov a radosti z každého dňa, ktorý strávia v našej škole. Po prekonaní prvého strachu a obáv, už skoro zistia, akí sú šikovní a čo všetko už vedia. A na konci školského roka budú vedieť čítať, počítať a získajú veľa nových vedomostí a zručností. Veríme, že ich rodičia budú spokojní a my učiteľia hrdí, akých máme skvelých prváčikov.

Aj našich deviatikov čaká náročný školský rok. Sú pred nimi ťažké úlohy, a to vybrať si školu, na ktorej sa budú pripravovať na svoju povolanie a zvládnuť testovanie, na ktoré ich budeme dôsledne pripravovať. Je na nich, koľko a ako kvalitne sa tejto príprave budú venovať oni sami, je na nich, koľko zodpovednosti budú mať voči sebe, voči svojim rodičom, voči škole.

Naša škola dosahuje pozitívne výsledky vo všetkých oblastiach školského života. Žiaci sa pravidelne a so záujmom zapájajú do rôznych športovo-branných a vedomostných súťaží, predmetových olympiád, recitačných a speváckych súťaží. V tomto ich vedie 16 členný pedagogický zbor. Pedagógovia školy predstavujú stabilizovaný, odborne i pedagogicky kvalifikovaný a profesionálny pedagogický zbor, ktorý má snahu ďalej odborne a profesijne rásť, využívať možnosti ďalšieho vzdelávania, prehľbovania a zvyšovania kvalifikácie s cieľom zvyšovať úroveň a kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu. Na škole pôsobí výchovný poradca, špeciálny pedagóg, správca počítačovej siete, koordinátor drogovej prevencie, environmentálnej výchovy. Na škole realizujeme mnohé projekty, napr. Zdravá škola, Otvorená škola, Recyklohy, Záložka spája školy. Pre voľný čas žiakov školy sú zriadené dve oddelenia ŠKD a viaceré záujmové útvary.

Rodičia nám denne zverujú to najcennejšie, svoje deti. Od učiteľov očakávajú maximálny profesionálny prístup k práci a od školy kvalitnú výchovno-vzdelávacie činnosť. My, pedagógovia školy, sme presvedčení o tom, že máme rovnaký zámer, ktorý je možné doceliť cestou kvalitnej komunikácie a vzájomnej spolupráce. Učiteľia musia mať na pamäti, že vychovávať a vzdelávať mladých ľudí je dôležitá a zodpovedná úloha, no zároveň nesie v sebe črty krásy a príťažlivosti. Zapalujú u našich žiakov pochodeň múdrosti nehľadiac na čas, zdravie a ohodnotenie svojej náročnej a zodpovednej práce. Musia mať i naďalej na pamäti, že škola a žiaci v nej tvoria zložitý organizmus, že v každej lavici sedí iný žiak, ktorého osobnosť je potrebné poznať, rešpektovať a rozvíjať.

Čo dodať na záver? Zaželajme si veľa úspechov, aby školský rok 2017/2018 bol plný zaujímavých projektov, súťaží, hier, aby sme zažívali školu hrou, tešili sa zo spoločenských a športových podujatí a úspechov, aby bol školský rok pestrý, veselý, plný nových objavov. Aby ste v našej škole vždy našli človeka, ktorý vás vypočuje, podporí, pomôže, vysvetlí vám, čo nepochopíte, podá vám pomocnú ruku. Ja ako riaditeľka školy si úprimne želim, aby naša škola fungovala ako úspešná výchovno-vzdelávacia inštitúcia, ale zároveň mala svoju dušu, otvorené srdce a hladiace ruky ako v dobrej rodine. Ja sa budem o pohodu a človečinu v našej škole snažiť zo všetkých síl.

V jedno víkendové ráno sme sa rozhodli urobiť si rodinný deň. Obed navarený, okolo domu a v ňom môžeme porobiť aj poobede. Veď počasie ukazovalo super deň. Vychystali sme sa, zbalili proviant, vódzku pre psa, ďalekohľad a smer bol jasný - dôverne známou cestičkou popri zvonici až k vysielacu a potom uvidíme, ktorým smerom sa vrátíme.

I keď cestička je prechodená, aj tak ju bolo treba preskúmať. Pod jahodovými listami boli ukryté sladké maškrtky. No to by tak bolo, aby čo i len jedna jahoda unikla pozornosti. Tej neunikla ani rôzna chrobač či kvety pre maminku. Hneď sme sa dohodli, že vychádzka je ešte len pred nami a kvetiny sú predsa len krajšie, keď môžu voľne rásť a kvitnúť na lúke s ostatnými kamarátkami.

Malý kopček za nami, strmáček pred nami a padla prvá požiadavka – „Očí môžeš ma zobrať na koňa?“ Prekvapení tato sa snažil argumentovať: „A kde tu vidíš dákeho koňa?“ Sestry sa chichúňali, no ocko sa nevzdával. „Ved to zvládneš, už si veľká.“

„Aaale očíí...“ nedala sa a prosívala ďalej so skrivenou tváričkou. No kto by jej odolal. A tak ocko kapituloval – „Ale len kus tu hore kopcom.“ „Jéjéj“ – a detské oči boli ihneď plné hviezd a únava ju razom prešla. Štebotala ostošest. Niekedy sme mali pocit, že skôr nevládze hlava a nestihajú uši ako nohy hore kopcom. Fantázia pracovala v úžasnom tempe. Pobehovali okolo nás srnky, hopkali zajačičky, veveričky skákali po stromoch, niekedy aj líšky a diviaky prebehli. Samozrejme všetci so svojimi mláďatkami. No my sme ich nemohli vidieť, lebo zvieratká sa vedeli riadne ukryť a pozorovali nás z diaľky. Boli opatrní. Ale ona ich videla všetky. Veď predsa sedela na koni ako v rozhladni.

Aj keď už cupitala po vlastných, stále rozprávala, ako sa s tými zvieratkami naháňa, šanti a chová ich. To už sestry nevydržali a nastal stret fantázie s realitou.

Potulky po okolí

Žiadne vysvetľovanie nepomohlo, že jelene majú veľké nebezpečné parohy a nemožno ich tak ľahko chovať, že sú veľmi plaché, o zajacoch ani nehovoriac a náš pes by ich bol už naháňal. A že líšky majú ostré zuby a chodia aj k nám na sliepky, diviaky sú zase nebezpečné a môžu zaútočiť na človeka. V lese sa treba správať slušne, aby sa zbytočne neplašila zver. Dať o sebe len znať, že sa pohybujeme lesom, aby sme sa vyhli blízkeму stretnutiu. Pohybovať sa opatrne a iba po chodníkoch. Sebaistá odpoveď bola jednoznačne za všetko – „Ale my sme kamaráti. A tí si nerobia zle, správajú sa k sebe pekne a pomáhajú si.“ Vybavené a vymalované.

Mám veľmi rada tieto ich debaty. Niekedy sa poharkajú, ale zároveň ukazujú, koľko toho vedia, čo bývam aj prekvapená. Hlavne formuláciou určitých argumentov alebo odborných výrazov. A cesta aspoň ubiehala rýchlejšie, keď boli zabraté do rozhovoru.

Pri vysielaci sme sa občerstvili, poobzerali ďalekohľadom okolie a vzdialené rúbaniská, či neuvidíme niečo zaujímavé a rozhodli sme sa pre vyšliapanú cestu a rozhodli sme sa, ktorým smerom ďalej. Či rovnakou cestou späť k Beňušu, alebo pôjdeme ďalej smer Bravčovo a potom nejakým chodníkom smer Gašparovo. Rozhodli sme sa pre vyšliapanú cestu smer Bravčovo. Počasie bolo krásne slnečné a príroda lákala na vychádzku. Pred Bravčovom sme odbočili na Gašparovo.

Ďalšia lúčna cesta nás priviedla k polu a popri ňom sme sa blížili k lesíku. Chodníček bol podľa všetkého vyšliapaný náhodnými chodcami no hlavne zverinou. Skúšali sme určovať, aké zviera tade mohlo prejsť. Vysoká bola jasná, stupaj po psovi bola najskôr vličia s veľkou debatou a vypleštenými očami. No nasmiali sme sa. Veď náš pes pobehoval hore dole, takže to pokojne mohla byť jeho stopa, alebo iného výletníka so psom.

Popri poli v dobrej nálade sme pokračovali ďalej a najväčšie prekvapenie nás ešte len čakalo. Už sme schádzali pomaly dolu kopcom, keď na jednej bočnej lúčine nás upútal pohyb. Laň. Och, to bolo nádherné zviera, majestátne. Určite sme neboli po vetre, lebo nás zbadala v poslednú chvíľu. Zastrihala ušami a hľadela na nás prekvapene. Vôbec nám nenapadlo v tú chvíľu siahnúť po foťaku. Len sme na ňu zízali od prekvapenia. A určite by sme takto na seba navzájom ešte chvíľu vyvalovali oči, keby sa neboli detváky nahlas rozplývali a neochkali úžasom. Vylakaná vystrelila a pár skokmi sa stratila v lesíku. Boli sme ohromení. Takýto priamy stret s divočinou pár metrov nad Pohanciskami sme vôbec nečakali. Vzrušení sme pokračovali v zostupe a rozprávali o zážitku. Deti sa obzerali, či ju ešte nevidia. Ale kdeže, tá už bude veľmi ďaleko. Mimo dohľadu, dosahu a v bezpečí.

Prekvapenia pokračovali. Došli sme na malú lúčinku a tá bola celá rozoraná. Diviaky. Oj, toto už zavaňalo problémom. Vyzeralo to celkom čerstvé. Stretnúť vysokú, ktorá hneď ujde a diviaka, od ktorého ťažko čakať, čo spraví, či ujde alebo ... Toto nás asi prekvapilo najviac, veď sme boli už nad zubrovým domom. Pridali sme do kroku a popri obore a dome sme vyšli na cestu cez Pohanciská.

Popri obore sme zosmutneli. Jedného času tam domáci choval daniela. No bohužiaľ raz ráno ju našiel prázdnou a v plote vystrihnutú dieru. Na zvedavé otázky sa nám zle odpovedalo. No aj také sa v živote stáva. Sú ľudia a sú ľudia.

Zvyšok cesty sme rozoberali, čo sme zažili a aké to bolo super doobedie. Rozhodnutie, že podobné potulky si zopakujeme, bolo jednoznačné. Spoznávať najbližšie okolie treba. Objavovať mieste chodníky, cestičky a zažívať nové dobrodružstvá.

Michaela Kňazíková

Zo života našich dôchodcov

Jar sa prehupla do leta, ale my dôchodcovia sme vo svojej činnosti nepoľavili. Hneď v júli sme sa s chuťou zapojili do osláv "Dňa obce Beňuš", ktoré sa uskutočnili 2.7. 2017. Naše ženy napiekli výborné kysnuté koláče a prítomným ozaj chutili. Tiež sme sa zapojili do varenia halušiek, kde sme svoju šikovnosť čestne obhájili. O týždeň 5.7. 2017 sme sa vybrali už na našu tradičnú opekačku do Zámrzlej. Zúčastnilo sa jej 20 členov, zábava bola výborná, pospomínali sme si i zaspievali. Keďže tento rok sme si naplánovali aj výlet mimo nášho okresu, voľba padla na metropolu východného Slovenska - Košice. Tam sme sa vybrali 19.7. ráno rýchlikom. Navštívili sme nádherný kostol sv. Alžbety, pozreli sme si námestie, fontánu, tržnicu. Po spoločnom obede sme sa spokojní pobrali domov. V Bravčove tiež neležošili a 18.8. usporiadali svoj športový deň, na ktorý sme vyslali aj my súťažné družstvo v zložení - Mária

Šperková, Anna Murgašová, Anna Laurincová, Jozef Frgelec a Ladislav Machnič. Keďže počet súťažiacich v družstve bol nízky, spojili sme sa s družstvom z Polomky a vyplatilo sa. Obsadili sme 1. miesto, vyhrali sme pohár a vrece zemiakov, ktoré sme zužitkovali hneď na druhý deň. Dňa 19.8. sme usporiadali pri obecnom úrade Beňuš "Športový deň s varením guláša" a tie zemiaky sa nám zišli. Chutný guláš za asistencie členiek výboru uvaril Karol Chvála a Ján Švančara. Po obede sme sa pustili do športového zápolenia, a tu sme sa veru veľa nasmiali, ale cez to všetko sme videli celkom pekné športové výkony. A to je, vzhľadom na náš vek, už čo povedať. Súťažili sme v šiestich športových disciplínach: granát, válok, kužeľ, balón - to bol hod na cieľ, šípky a kocky. Zo žien sa najlepšie umiestnili: 1. miesto Anna Laurincová, 2. Anna Murgašová, 3. Marta Bubelínová, 4. Elena Ľuptovčiková, Cenu útechy získala Darina

Obrtancová. Z mužov to boli: 1. Ján Šajgalík, 2. Peter Rusko, 3. Ján Švančara, 4. Jozef Švantner. Cenu útechy získal Karol Chvála. Naša športová činnosť týmto neskončila, dňa 14. 9. sm sa zúčastnili Okresného zrazu turistov - dôchodcov v Závadke, odkiaľ sme

si priniesli ďakovný list. Takto nám ubehlo leto. Pred nami je ešte niekoľko podujatí, na ktoré sa tešíme. Želáme všetkým našim občanom pevné zdravie a ešte veľa slnečných dní.

Za ZO JDS Darina Obrtancová

Foto okienko a spomienky

Na tomto mieste plánujeme uverejňovať staré fotografie osôb pochádzajúcich z Beňuša alebo historické fotografie obce. Do vytvárania tohto okienka by sme chceli zapojiť aj Vás. V mnohých rodinách určite máte albumy so zaujímavými fotkami Vašich predkov a blízkych alebo fotografie rôznych často už aj neexistujúcich častí dediny. Preto ak môžete, pošlite nám niektoré z nich na elektronickú adresu časopisu benusan@benusan.sk, doneste osobne na obecny úrad alebo dajte nám vedieť, že také máte a my si ich prideme pozrieť. K foto-

grafii je vhodné priložiť aj informácie o nej, napríklad pri akej príležitosti vznikla, kto alebo čo sa na nej nachádza, mená osôb, ich prímená, vek, približný rok vzniku, autora fotografie ak je známy a podobne. Najzaujímavejšie fotografie uverejníme v ďalších vydaniach novín.

Ako ukážku zverejňujeme fotografiu Filipova zo začiatku 50-tych rokov 20. storočia, keď sa reguloval miestny potok. Kópiu fotografie poskytol C. Faško.

Na druhej fotografii sú účastníci svadby. Zverejnená bola na internete na stránke <http://www.krojaren.sk/>

kroje?dedina=1358. Z osôb sme identifikovali ako družbu v strede stojaceho Júliusa Faška od Manošov (1908-2004) a s vencom na hlave po jeho pravej ruke jeho sesternicu Annu (1904), dcéru Mateja Faška od Manošov. Predpokladáme, že môže ísť o jej prvú svadbu v roku 1925 (manželom bol Július Faško Rudáš (1902-1926), prípadne o jej druhú svadbu v roku 1929 (manžel Štefan Šajgalík (1900) z Gašparova). Poznáte aj ďalšie osoby na fotografii? Ak áno, dajte nám vedieť.

Redakcia

Koncom augusta sme oslávili 73. výročie Slovenského národného povstania. V obecnej kronike sme sa dočítali, čo sa dialo počas SNP priamo v našej obci.

SNP- spojilo v jeden šik proti fašistickému hitlerovskému Nemecku nielen všetkých statočných Slovákov, ale podali si v ňom ruky naši pracujúci s robotníkmi Sovietskeho zväzu, Česka, Francúzska a iných krajín. Svoju vôľu dokumentovali spoločne prelievanou krvou v boji o oslobodenie Slovenska, o znovuvytvorenie Československej republiky.

Obec Beňuš sa plne zapojila do SNP a má tiež svojich hrdinov, jednotlivcov a skupín bojovníkov z Braväcova, Podholia a Srnkova. Dňa 27. augusta 1944 prešlo prvé auto s partizánmi cez obec a pobudli v hostinci u Lauberta. Každý statočný občan cítil, že nastala rozhodná chvíľa veľkého zápasu. Išlo o ľudskú dôstojnosť, politický, hospodársky a kultúrny rozvoj a slobodu. Po vyhlásení mobilizácie nastupovali ďalší dobrovoľníci k vojenským jednotkám v Brezne. Celkovo bolo v SNP narukovaných z obce Beňuš i Braväcova a z osád 291 partizánov a vojakov do 40. roku veku, delostrelci do 44. roku. Z toho počtu bolo asi 60 partizánov. Starší občania sa zúčastňovali pri kopaní protitankových priekopov v Bujakove a pri Bacúchu. V prvých dňoch povstania sa utvorila v obci ľudová milícia. V Beňuši ju zorganizoval Július Koválik. Konali v nej strážnu a poriadkovú službu striedavo všetci občania od 18. do 60. roku, ktorý nenarukovali. Pre obyvateľov doma nastala zodpovedná povinnosť: zásobovať partizánov potravinami, šactvom, podávať im správy a často ich skrývať pred sledíckymi očami príslušníkov hitlerovskej armády a ich domácich pomáhačov. Nebohý farár Zelina zastavil Nemcov s Ondrejom Göndörom vchádzajúcich do fary, kde ukrýval povstaleckého vojaka, lekára z pancierového vlaku dr. Ševčíka Alfréda. Keďže dr. Ševčík bol židovského pôvodu, hľadal ho stále gestapo. Neskôršie ho odviekli do Braväcova, kde sa tri mesiace skrýval v dome Júliusa Cabana na šope a v izbe, používajúc pred nepovolanými hosťami za úkryt skriňu na šaty. Dr.

Ševčík dožil sa oslobodenia v Braväcove a potom dlhšiu dobu býval na fare v Beňuši a liečil prostriedkami, ktoré mal po ruke, ľudí v širokom okolí.

Ozbrojený SS na čele s Ondrejom Göndörom prišli na autách. Len čo som to zbadal, chytro som skryl syna na povalu do sena, lebo šop a stajňa sú pod jednou strechou s obytnou časťou domu. Syn v náhlivosti zabudol samopal na stole, stačil som ho ukryť do posteľe. Keď nemci vstúpili do izby, vyzvali ma aby som im vydal syna Jozefa, že sa mi nič nestane. Keď vojaci opustili izbu, využil som okamžik, ušiel som z domu a utekal k hájenke v Braväcove, kde sa zdržovali ruskí a slovenskí partizáni, aby som ich varoval. Nemci zapálili hájenku v Gašparove a obkolesili ju. Môjmu synovi hrozila istá smrť. On však, keď dom horel a oheň sa k nemu blížil, opatrne nadvihol na streche niekoľko skridiel a na všetko odhodlaní skočil zo strechy do močovej jamy. Nemci ho nezbadali. Pritiahol si na hlavu drevenú debnu a tak vyčkal v strachu, kým sa nemci od horiaceho domu nevzdialili. Moja manželka zostala v izbe s 13. ročnou dcérou. Bola nervove zrútená, ani nevedela čo sa okolo nej robí. Na dcérin krik zobrala hlavnicu a pobrala sa von z horiaceho domu. Ostatné všetko zhorelo. Keď manželka vyčítavo kričala na Nemcov čo to urobili, oprel jej na prsia automaty a povedali jej, že to preto, lebo má doma troch partizánov. Prítom jej pohrozili zastrelením. Nato odpadla a dcéra jej zdvíhala hlavu, lebo ani susedia nemohli k nej ísť na pomoc. Tolko uviedol Jozef Sajdoch.

Toto je len nepatrná časť spomienok, zápiskov z miestnej kroniky. Odvážne činy našich predkov nech nás sprevádzajú a posilňujú v udržiavaní mieru, bezkonfliktnosti a znášanlivosti.

Zdroj informácií- Kronika Beňuša

Ovečka, ovečka, trojaký úžitok

Len čo sa lúky a vršky na jar zazelenajú, ako prvé sa na pašu vyhánajú ovečky. Keď prišiel prvý máj ovečky sa museli vystaňovať na hole. Naše Filipské na Vološinec. A tak každú nedeľu ráno tých, ktorých „šovtís“ zakázal po syr, museli už o šiestej kráčať hore pastvou do štítu, aby to všetko stihli. Keď sme prišli na salaš bača Peter Lupták nás pekne privítal, lebo si gazdov vážil. Každému dal do črpačka žinčice kyslej alebo sladkej, do misky nakrájal sladkého syra. Každý si doniesol okrušok chleba a boli raňajky. Potom sa začala deliť žinčica a syr. Podľa toho na kolko dojk mal u šovtísa zakázané. Okolo veľkého suda sa poukladali „lagvice“ a žinčica sa podelila. Na dojku nám bača dával 14 kg syra a 1 oštiepok. Syr a žinčica sa vozila na voze cez Beňuš. Život na salaši bol ťažký. Ovce sa nepásli po lúkach, ale po hore a po holi. Bača a valasi spávali v kolibe na lavici, alebo pod prístreškom pri ovcích. No najviac sme sa tešili na strihačku. Gazdovia naostřili nožnice, lebo sa strihalo len nožnicami, gazdnie zberali vlnu do vriec a potom si posadali na medzu a začala sa hostina. Bača dal syr a žinčicu a gazdovia pálenky, slaniny, klobásu. Tu sa stretla rodina, kmetovia, švagrovci, posran-dovali, pospomínali a bolo veselo. Strihačka bola radostná aj pre deti, lebo dostali pletence a kačičky.

Aj keď v lete bolo treba nahrabať dobrého sena pre ovečky, v zime sme si užívali dobrú byndzu na halušky.

Mária Moravčíková